

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 2.50 Pengő, vidékre 3.— Pengő

Csangkajsekné és Sikorszky repülőgépe lezuhant

Vichyből jelentik, hogy azon a repülőgépen, mely Amerikából jött Lisszabonban lezuhant, Csangkajsekné, a kommunista Kína fejének felesége is fönn ült. Arról még nem érkezett hír, hogy vajjon Csangkajsekné az áldozatok között van-e. Ha nem is — mondják az újságok — mégis csak áldozata lesz újának, mert ahogy Amerikában úgy Angliában sem kap ígéretnél egyebet Kína megsegítésére vonatkozóan. Csangkajsekné és egy másik áldozat holttestét még nem találták meg. Steinhard, Amerika ankarai követe és Sikorszky, a menekült lengyel miniszterelnök is az áldozatok közt van.

Lengyelország Ukrajnát követeli

Párizsból jelentik, hogy Lengyelország képviselői Moszkvában Lengyelország jövő határaitól tárgyalnak. Anglia a lengyel területeket szovjet fennhatóság alá utalta. A lengyelek most Anglia akarata ellenére tárgyalnak. Az oroszok szóba állnak velük, hogy fűtsék a német megszállás alatt levő lengyel területek lakosságának hangulatát. Az oroszok engedékenyeknek mutatkoznak. Erre a lengyelek olyan vérszemeket kaptak, hogy már egész Ukrajna területét maguknak követelik. Mindehhez a mai párizsi lapok azt a megjegyzést fűzik, hogy Anglia nyugodt lehet, amíg Ukrajnát a németek védik.

Már német offenzíva folyik Oroszországban

Svájcból jelentik, hogy a tegnapi esti német és orosz jelentéseket elolvastva megállapítható, hogy az orosz front donecmedencei szakaszán már kimondott német offenzíva folyik. Ugyitt, mint más szakaszon a német repülő tevékenysége megélenkült.

Menekülnek az oroszok a Donec-medencéből

A három hónapig tartott orosz támadások hevessege jellemzi ma is az oroszországi küzdelmeket, csak hogy most a németek a kezdeményezők. A leghevesebb harcok a Donec-medencében folynak. Izjumnál a németek hatalmas zsákmányt és nagyszámu foglyot ejtettek. A medencébe betört oroszok különben a Donec folyó felé menekülnek vissza. A menekülőkben a német repülő nagy károkat okoznak.

Kurszknál zsákokba csalják a németek az oroszokat

A 48 óra óta különös hevességgel folyó csaták a rosztov-karkovi szakaszon egész Kurszknig terjedtek ki. Karkovnál és Kurszknál a németek donecmedencei akcióinak ellensúlyozására az oroszok támadnak. Az első pillanattól fogva látható, hogy az oroszoknak ezek a támadásai tervszerűtlenek. A németek itt az elasztikus taktikát alkalmazzák, ami annyit jelent, hogy bizonyos pontokon hagyják az oroszokat előretörni s aztán az így keletkezett zsákokban felmorzsolják őket.

Élenkülnek a buvárhajóharcok

A tengereken javulóban van a rossz téli időjárás. A buvárhajók akciói élenkülnek. Az Atlanti-Océánon 6 nap óta folyik egy karaván üldözése. A szerdán jelentett 17 elsüllyesztett hajó száma 23-ra emelkedett, 123 ezer tonnataralommal. A Földközi tengeren 8 hajót süllyesztettek el. Afrika déli pontján, Capnál 2 hajó került tengerfenékre.

Japán nem tekinti ellenségnek a hindukat és arabokat

A japán kormány rendeletet adott ki, hogy az általa megszállt területeken a hindukat és arabokat a hatóságok ne tekintsék ellenségnek. Tanni, japán külügyminiszternek az arabvilág köszönetét fejezte ki, mert Japán ígéretet tett függetlenségük biztosítására.

Amerika hirháborút folytat

Amerikából nap, mint nap érkeznek hírek arról, hogy hány tankot, repülőgépet, hajót gyártanak az amerikai üzemek. A francia lapok ma azt írják, jobb lenne, ha arról számolnának be, mi érkezik meg rendeltetési helyére. Mostanában az amerikai hírek célja az, hogy hosszú háborúról beszélve hassanak a tengelyállamok közvéleményére s általában elhitessék, hogy az angolszászok és szövetségeseik kitartása biztosítva van. Ma azt állítják, hogy 4 ember egy napi élelmet gyufaskatulyákban tudják szállítani. — Miért nem állítják már azt — kérdik a francia lapok —, hogy a tankokat is tudják gyufaskatulyákban eljuttatni rendeltetési helyükre? Nelson, amerikai miniszter tegnap azt mondta, hogy az amerikai miniszter tegnap azt mondta, hogy az amerikai hadsereg csak az év végére fog készen állni.

Új harcok kezdődnek Tuniszban

Dél Tuniszban a visszavonulásra kényszerített amerikai csapatoktól elfoglalt területeken több kisebb-nagyobb amerikai csapat maradt hátra. A területeknek ezektől való megtisztítása folyik. Vichyből azt jelentik, hogy Tuniszban új nagy hadműveletek megújítása várható. Budapest közlése szerint a 8. angol hadsereg készül támadásra.

Előzzük meg a munkaösszeroppanást, fürödjön!

Március 7 : Nagyszalonta ünnepe

A „Toldi” írója régóta pihen sir-jában, de utódai kegyeletos szeretettel és nagy tisztelettel őrzik emlékét. Arra gondolunk, hogyha jelenleg, mint nemzetünk és városunk kimagasló egyénisége közöttünk jelen volna, vajon maradna-e otthon egyikünk is? Bizonyára nem! Ujongó örömmel, hódolattal vennék körül városunk nagy fiát és mindnyájan határtalan lelkesedéssel ünnepelnék a szelid lelkű költő óriást.

De az ő szelleme, nagysága olyan erősen él bennünk, hogy a távol ködéből is fényességgel ragyog felénk és ennek az ő drága szülővárosának polgárai emlékét szívvel, lélekkel ünneplik meg ma is, mert mindnyájan tudjuk, hogy ez a város nagyon sokkal tartozik dicső nagy szülőttjének.

Arany Jánost ünnepli március 7-én a város egész társadalmá, a Vigadó nagy terme be sem fogadja azt a sok érdeklődőt, akik az elismerés, csodálat és tisztelet hervadhatatlan koszoruját hozzák el ez alkalommal a koszorus költő emlékének.

Jöjj, ünnepelj Szalonta! Halhatatlan költőnk emléke hív, az ő műveinek varázsos szépsége, magyarsága, melysége nekünk még drágább, még értékesebb, mert a Költő is a miénk, ezé a városé.

Az Arany Est, amelyet az Arany Emlék Egyesület és a Dalárda közösen és együttesen rendez, március 7-én délután pontosan 5 órakor kezdődik. Az ünnepi beszéd, melyet a szalontai közönség régi kedves ismerőse dr. Karácsony Sándor egyetemi tanár tart Arany Jánosról, szól mindekihez és rámutat a költő nagy nemzeti értékére.

A műsor számai közül dr. Balaton Zoltán ismertetése Aranyról, mint zeneszerzőről, valamint Nagy Lajos előadása és a „Bajusz” egyfelvonásos jelenet nagy sikerre tarthat számot. A műsor értékét és színvonalát Sándor Edit szólóéneke nagy mértékben fogja emelni.

A helyárak: 5, 4, 2, 1.50 pengő, karzat 80 fillér.

Az estélyre meghívót nem bocsát ki a rendezőség, mivel az egész Szalonta ünnepe s az egyetek vezetősége ezuton hív és szeretettel vár mindenkit. A műsort következő számban közöljük.

Nagyszalontai Gazdakör Elnökségétől.

Értesítés

A nagyszalontai Gazdakör Elnöksége értesíti mindazokat, akik saját céljukra kender akarnak termelni, előjegyzés végett vasárnap délig jelentkezzenek a Gazdakörnél. A vetőmag makszimális ára biztosítva.

Ugyancsak jelentkezzenek, akik kedvezményes gépvásárlási akcióban akarnak részt venni.

Nagyszalonta, 1943 február 27.

Vigh Imre elnök.

A polgármester az este meglátogatta a cipészek szakrajztanfolyamát

Ismeretes, hogy a cipészek továbbképzésére a nemrégiben szakrajztanfolyamot nyitottak Szalontán. A megnyitás után a jelentkezett 20 hallgató száma 34-re ugrott fel, mi nek folytán párhuzamos tanfolyamot nyitottak. Cipészeink délelőtt, délután „iskolába” járnak. A cipésztársadalom legkomolyabb rétege két turnusban 5-5 órán át hallgatja a szakelőadásokat, melyeket Bocskay Vilmos budapesti kiküldött tart számukra.

A tanfolyamot tegnap este Hadady Imre dr., polgármester, Kovács Imre ipartestületi elnök, Bagossy és Bódi teksztílnagykereskedők és mások kíséretében meglátogatta. A polgármester örömet fejezte ki a cipész iparosok tanulási vágya felett. A hallgatók éppen kaptafákat készítettek. Mindegyikük a saját lábához mért kaptafán dolgozott. Sorra néztük a kaptafákat. Cipészeink nagy munkakedvvel végezték rajtuk az utolsó simításokat. Működtek a faráspolyok. Szinte vártuk, hogy följajdulnak a faradatok. Vártuk, mert bizony azok mintha majdnem megszólaltak volna. Ezek a kaptafák beszéltek. Azt közölték nézegetőkkel, hogy bizony ahány ember, annyi láb...

Ahány ember annyi láb és mégis az üzletekben annyi egyforma cipőt látunk. Hirtelen megéreztük, hogy ez az a hatalmas ellentét, amely tanulásra serkenti cipészeinket. Ez az ellentét az, amely biztosítja a világhíres magyar kisiparos létezését. Szemben a gyáriparral a cipésziparos nem egy kaptafára dolgozik. A jó cipész méreteket vesz: a közönséget, bennünket szolgál s viszont ha gyári cipőt veszünk, mindig más lábán járunk...

— A kormány a kisiparosság vé-

delmében rendezi ezeket a tanfolyamokat — mondta a tanfolyam vendégeinek a budapesti előadó. — A közönség védelmében! — mondanánk mi, mert bizony, hogy mit jelent saját lábra készített cipőben járni, azt csak az tudja, aki nem olyan suszternál dolgoztat, aki mindig egy kaptafánál marad...

Suszter, ne maradj hát a kaptafánál, — ne maradj hát egy kaptafánál! — A szalontai cipészek meg is érezték a tanfolyamrendezések célját. Tömegesen látogatják a továbbképző tanfolyamot s már most majd valamennyije beiratkozott egy áprilisban megnyíló tanfolyamra, melynek elvégzése után mestervizsgára bocsátják a hallgatókat.

— Több helyen vezettem már tanfolyamot — mondta az előadó —, de ezt a szorgalmas látogatást, amit Szalontán tapasztaltam, seholsem láttam a felszabadult területeken.

Biztató ígéret ez a megállapítás. A más iparágakban rendezendő továbbképző tanfolyamok sikerének ígérete. Arról van ugyanis szó, hogy Kiss Lajos, tanonciskolai igazgató a legkülönbözőbb iparágak szaktanfolyamainak megrendezésén buzgólkodik. Csak 16-20 jelentkezőre van szükség, a miniszterium már küld ki előadót.

Ime, láthatjuk, a kormány gondoskodik rólunk, csak mi törődünk magunkkal...

FERENC JÓZSEF
KESERÜYI?

A hizósértések bejelentése

A közellátásügyi miniszter rendelete alapján mindenki, akinek birtokában 25 kilót meghaladó hizóba állított, illetőleg hizósértése van, köteles azt március hó 1-8-ig bezárólag közellátási hivatal 3 sz. szobájában írásban bejelenteni.

A bejelentési kötelezettség a hizósértések számára való tekintet nélkül mindenkiire kötelező, az e célra rendszeresített bejelentőlapon, ami a kereskedőknél beszerezhető. A bejelentés elmulasztása kihágást képez.

MOZI

A kétezerpengős férfi

Mától kezdve ismét nagy és értékes filmet mutat be a Hungária mozgó. A magyar filmgyártás egyik legújabb terméke a Kétezerpengős férfi. Ezen az új magyar filmen a legszigorubb kritika sem találhat megróni valót. A rendező kitűnő munkát végzett, egységes vonalvezetésben tudta tartani a cselekményt, harmónikus hangulatot, uri levegőt biztosított a jelenetek sorozatának, főleg pedig a színészek biztos kezű vezetésével produkálta a legszebb

rendezői munkát. Két nő küzd egy férfért ebben nincs semmi meglepő és mégis furcsa, milyen eszközökkel harcolja ki magának a győztes a boldogságot. Bulla és Simor két nő, két nagyszerű művész versengése a férfért. Két embert, két sokat szenvedett lelket egymáshoz sodor az élet, a nagy véletlen. Miért tör át egy megkérgezett szíven a szerelem izzó lángja és miért tesz a szürke vénlányból ragyogó fiatalasszony? Mindennek egyetlen oka van a Kétezerpengős férfi. Ebben a filmben úgy a rendező, mint a szereplők maradandót alkottak.

GAZDASÁGI HIREK

A közellátási minisztérium gondosan előkészíti az új termésbeszolgáltatási rendszer fontos eszközét, a gazdakönyvet, amely tartalmazni fogja a gazdát terhelő beszolgáltatás pontszámait és nyilvántartja a beszolgáltatást. A gazdakönyv számot ad nemcsak a gazda vagyonáról, hanem egész évi munkájáról és köteleességteljesítéséről is. A gazdakönyvet csak az kapja, aki a gazdálkodást végzi. Feltüntetik a gazdakönyvben a cselédséget is, életkor és munkaképesség szerint; leírják továbbá a mezőgazdasági ingatlant s feltüntetik, hogy milyen növényekkel történik hasznosítása. A gazdakönyvben lerögzítik az állatállományt is. Értesülésünk szerint július 1-ig minden gazda megfogja kapni könyvét s ugyanakkor közhírré teszik azoknak a kereskedőknek a névsorát, akik érvényesen igazolhatják a termények és termelvények átvételét.

Magyarország víziútjainak a háború után szerepe lesz az európai közlekedésben és közellátásban. A most készülő tervek szerint Budapestet a legnagyobb dunai kikötővé építik ki és a hajózási utvonakat mindenütt fejlesztik. A tervek fontos szerepet szántak a két tiszai városnak: Szegednek és Szolnoknak. A tervek megvalósításával Magyarország az eddiginél is jobban befog kapcsolódni a világkereskedelelem vérkeringésébe.

A pénzügyminiszter a jövőben ellenőrizni fogja a dohányárak arányos szétosztását. A kisárak az árut nem tartalékolhatják, hanem köteles a fogyasztók között arányosan szétosztani. Egy személy részére néhány napos szükségletnél nagyobb mennyiségben nem szabad árut kiszolgáltatni. Ismeretlen vevőknek szivarokból 5 darabnál, egyéb dohánygyártmányokból a legkisebb csomagolási egységnél többet kiszolgáltatni naponta tilos. Az állandó vevőknek, ha a múltban is egyszerre szerezték be többnapos szükségletüket, ugyanolyan mennyiségben a jövőben is ki szabad szolgáltatni. A dohányárak köteles megtagadni a vevő kiszolgáltatását, ha a kért mennyiség a harmincnapi személyes szükségletet meghaladja, vagy ha a vásárlás körülményeiből arra lehet következtetni, hogy a vevő a dohányárral üzérkedik, vagy halmozás céljából vásárol. A pénzügyőrök állandóan ellenőrzik a rendelkezés betartását.

Meghívó

A B o c s k a i S. E. elnöksége folyó hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor **rendes évi közgyűlést** tart az ipartestületi Otthon házában.

Felkérem az összes tagokat, hogy a közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Főtitkári jelentés.
3. Pénztári jelentés.
4. Módosított alapszabály elfogadása.
5. Tisztikar és választmány felmentése.
6. Új tisztikar választása.
7. Esetleges indítványok.

A közgyűlés határozatképtelenség esetén ugyanazon nap, ugyanazon helyiségben délelőtt 12 órakor a tagok számára való tekintet nélkül meg lesz tartva. **Elnökség.**

A TEMETŐ HUMORA

I.

Kevesebben vagyunk Szekeres Imrével.

Ki is leszámolt már földi életével. Szegény, azért most se nyugszik ám békével.

Minthogy egymás mellett fekszik hitvesével.

II.

E sirbolt fedezi
Torma Juci testét.
Sirba temette őt
A sokszínű festék.

Küzdelem a kiütéses tifusz ellen

A kiütéses tifusz békeidőben nálunk magyar lakta területen csak orvosi probléma. Háborús időben, tehát manapság is, jelentősége nagyon megnövekszik.

A múlt századok háborúi, az első világ-háború is, azt mutatja, hogy háborús időben e betegség, — melyet ne tévesszünk össze a hastífusszal, — súlyos járványokat okoz, sok áldozatot követel. A hádseregeknek, régen különösen csaknem állandóan kísérője volt, s a hadak között fellépett pusztító járvány nem kímélte sem a vesztesé, sem a győztest; hanem mindkettőnek sorait megritkítva pusztításával tul tett a fegyvereken is.

Fogalmat alkothatunk szörnyű erejéről, ha tudjuk, hogy pl. Oroszországban az első világháború után következő 5 esztendőben kb. 25 millió ember betegedett meg, s ebből 3 millió ember halt el. Az oroszországi hadifogoly táborokban borzalmas pusztítást vívt végbe.

Nagymértékben ragályos betegség.

Mi az okozója?

Nem mikroszkopikus nagyságu bacilus, hanem annál kisebb, s semmiképpen nem látható kórokozó, ugynevezett vírus. E vírus tetvekben tenyészik. A fertőzött tetvek csipésükkel, vagy váladékukkal terjesztik a kiütéses tifuszt.

Védekezni ellene azóta tudunk, amióta tudjuk, hogy a tetvek terjesztik.

Ismerve a tetveknek kórokozó szerepét, megérthetjük, miért otthonos a kiütéses tifusz a cigányok között. Miért otthonos a ruszinok, oláhok lakta magyar területeken béke időben is. Ugyanigy állandóan otthonos Galiciában, Lengyelországban, Oroszországban szegényebb nép osztályai, zsufoltan lakó zsidósága között.

Mint e népeknél a tisztátalanság, hanyagság, kulturálatlanság teremtetten viszonyok mellett mindig megtalálható a tetvesség is.

Kik terjesztik tehát a kiütéses tifuszt?

Tetves kóbor egyének, cigányok, galíciai vándorzsádók, kik már átvészelték a betegséget. Elhullajtott tetvekben hordják a kórokozót.

Felvidéki orvosoktól, kik a ruszinok között sok ilyen beteget láttak, hallottam: ha egy ruszin megbetegszik, csaknem mindig kigyógyul és sok ruszin alig látszik betegnek ez egyébként súlyos betegségben. De ha egy magyart látott megbetegedni tőle, az mindig belehalt.

Hogyan kell küzdeni e betegség ellen?

A küzdelem módja már benne van az elmondottakban: tetvetlenítéssel.

Szalontának kell-e védekezni a kiütéses tifusz ellen?

Nagyon természetesen! A cigányok, a kóbor egyének, a román területről átjött egyének nálunk is állandó veszélyt jelentenek, állandó ellenőrzést kívánnak gyakori tetvességük miatt. Ezeket állandóan tetvetleníteni kell helyi hatóságainknak.

Hogyan történik a tetvetlenítés?

A szőrzetek lenyírásával, petróleumozásával, a ruhaneműek kimosása, helyesebben kifőzése és vasalása által, a testnek fürdetésével.

Tudni kell, hogy a tetű táplálkozás nélkül nem bírja sokáig, 30—40 napig szárazon, alacsony hőmérsékleten tartott ruhából kipusztul.

A hatósági tetvetlenítés a ruhanemű gőzfertőtlenítésével történik. Sajnos Szalontán jelenleg a megfürdetést vagy legalább a lezuhanyozást nem tudjuk keresztül vinni, — ezért a hatósági tetvetlenítésünk hiányosnak mondható. T. i. a járványkórházban, hol a gőzfertőtlenítés megfőrténik: nincs fürdőbe- rendezés, de még egy zuhanyzó sem. Sürgős segítségért kiált e hiány, még áldozatok árán is. Különösen, ha figyelembe vesszük, hogy Szalontán megbecsülik és nagyra értékelik a fizető közönségnek rendelkezésre álló s méltán megbecsülendő, pótolhatatlan gőz- és kád-fürdőt.

Kiderült azonban, hogy a hatósági tetvetlenítési eljárás még nem minden e küzdelemben. Minden tetvetlenítési eljárásnál sikeresebb az az út, amelyet a helyes felvilágosítással érünk el.

A most folyó súlyos világháborúban a németeknek nagy gondot okozott a lengyelországi, galíciai tifuszjárványok leküzdése. Csak tetvetlenítéssel, csak egészségügyi rendészeti intézkedéssel nem tudtak kielégítő eredményt elérni. Elengedhetetlenné vált az állandó oktatás, felvilágosítás. Ma már a felvilágosított közönség a legjobb segítőtársa a német hatóságoknak.

Előrelátással könnyebbnek bizonyult és bizonyul a veszély elhárítása, mint a meg- levő baj kiküszöbölése. S az előrelátásban a felvilágosított egyén maga siet vagy siethet a hatóság támogatására, a közös veszély elhárításában azzal, hogy önmagára vigyáz s nem várja meg a hatósági intézkedéseket.

DR. SZEMES PÉTER

ELADÓ

**Hunyadi-utca
22. számú ház**

Értekezni ugyanott.

Megbízható mindenest — lehet be- járó is — felvesz Bagossy Sándorné, Je- lentkezés az üzletben. Horthy Miklós-ut 3. 3-3

LEVÉLPAPIROK
BORITÉKOK
NÉVJEGYEK
ESKÜVŐI
MEGHIVÓK
és mindenféle
nyomtatványok a

Gaál nyomdában

készülnek.

●
TOLDI-TÉR 15.

●
TÁVBESZÉLŐ 60.

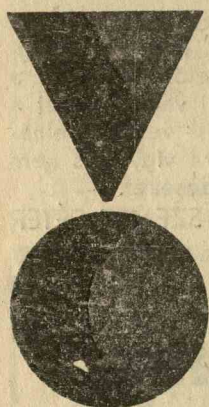
A Nemzeti Munkaközpont február 28-án, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel műsoros NMK bemutatót rendez táncsal egybekötve. Helyárak: 1-50, 1 Pengő
Jegyek elővételben T. Balogh papirkereskedésében kaphatók.

Egy magyar költőnek

Örökifjú költő,
Tavaszi ősz idején, —
Havas bérctető
Virágos völgy ölé,
Ismered Homért,
Petőfi mestere,
Arany János szívét
Csodálva szereted.
S a dalok ritmusán
Ha sendül éneked,
Múltak fátyolán
Jövőbe lát szemed.
Minden sorod a lelkebből fakad,
Úde harmaton csillog minden szavad.
Tollad olyan, miként a hattyúé —
S félszázad évek múlása után,
Könnyen száll a Parnasszus felé:
Friss babér virul gazdája homlokán.
Ősz fejjel is lelked fiatal maradt,
Mert igaz költők szent útján haladt.
A „Meszes” aljáról utad rég messze vitt,
De sziveden már ott is élt a hit,
Hogy az Idő bár egykor fölötted eljár,
Horáccal mondhatod: „non omnis moriar!”
Sokáig élsz, mert bárki olvassa versidet,
Ragyogni látja bennük a drága gyöngyöket.
Nagyszalonta, 1943.

INCZE BÉLA

* Non omnis moriar = nem halok meg egészen, — Horatius római költő öntudatos kijelentése, versei kiadása alkalmával. — A költő: Petri Mór a szilágymegyei Tasnád szülőtte; nyugalmazott székesfővárosi tanfelügyelő, a Petőfi Társaság tagja.

Hirdessen

NAGYSZALONTAI

„AZ UJSÁG”-ban

Mosolygó sarok

Előszobában.

— Beszélhetnék Kovács urral?
— Lehetetlen. Rendkívül fontos tárgyalása van, meghagyta, hogy csak a végső szükség esetén keltsem fel.

Nyelvtan

— Mondok egy cselekvő mondatot: „Az atya megáldja gyermekeit.” Hogyan mondd ezt szenvedőben?
— Az atya meg van áldva gyermekeivel.

Albérlet

— Milyen csinos szobád van! Azt hiszem, szép bért kérhet érte a háziasszonyod.
— Még hozzá mindennap erőteljesebben kéri.

Kinos helyzet

— Mi bajod, miért vagy úgy kétségbeesve?
— Képzeld, elvesztettem a szemüvegem és most nem tudom megkeresni, amíg meg nem találom.

Ügyvédnél

— Remélem, ügyvéd ur, egy egyszerű kérdésért csak nem fog felszámítani semmit sem.
— A kérdésért semmiesetre, legfeljebb a feleletért.

Uralkodó, aki már a második világháborút is megérte

Több mint negyven éve uralkodik az olasz király

A jelenleg háborút viselő nagyhatalmak közül Olaszország az egyetlen állam, melynek élén ugyanaz az államfő uralkodik, aki a múlt világháborúban. A nemrégiben 73-ik születésnapját ünneplő III. Viktor Emánuel immár több, mint négy évtizede gyakorolja hatalmát a legnehezebb és legválságosabb körülmények között. Önuralom és szigorú testi fegyver, valamint a modern uralkodó kötelességeinek és feladatainak komoly átérzése jellemzik az olasz királyt. Hogy nem csak „tisztelőbeli”, hanem valóságos király, az többször kimutatkozott a múltban. A caparetti katasztrófa után, midőn a német-osztrák-magyar csapatok betörték az ország északnyugati részébe, a fejüket vesztett tanácsadók közt csak Viktor Emánuel erős akarata és jövődöbe vetett reménye tudta a csapatok önbizalmát megerősíteni. Ugyanigy a helyzet urának bizonyult, midőn 1922-ben nyíltan állást kellett foglalni a fasiszmus ellen, vagy mellett. Viktor Emánuel volt az első, aki felismerte a fasiszta mozgalom rendező erejét a háboru utáni zürzavarban. A legnagyobb erélyteli tagadta meg aláírását ahhoz, hogy a fasiszmussal szemben kivételes állapotot hirdessenek ki, sőt magához hívatta Mussolinit. A két ember az első perctől kezdve megértette egymást, együttműködésüket és barátságukat azóta sem zavarta meg semmi, bárminnyire is szeret az ellenséges propaganda „ellentétekről” csevegni.

Az olasz királynak jelentékeny szerepe van a hadvezetés problémáinak megoldásában. Munkanapja reggel 7 órakor kezdődik. A kihallgatásra rendelt személyeknek nem egyszer már 7 órakor meg kell jelenni a Quirinálban. Akiiknek alkalmuk volt a királlyal beszélni, nem győzik csodálni az összes politikai, gazdasági és kulturális kérdést felölelő hatalmas tudását. A jelenlegi háboru munkaterhe miatt alig van ideje saját kedvtelésének élni. Viktor Emánuel ugyanis szenvedélyes éremgyűjtő, sőt korunk egyik elismert szaktekintélye a numizmatikában. A világon egyedülálló olasz éremgyűjteményében 200.000 darab van. Vezetése alatt folyik az olasz érmek és pénzek 24 kötetre tervezett katalógusának kiadása is.

Amint a család feje, úgy az olasz királyi család többi tagja is páratlan emberi erényről tesz tanúságot. Heléna olasz királyné minden tekintetben méltó hitvese urának. Jótékonyága közt ismert, a gyermekbénulás és az ezzel kapcsolatos betegségek elleni harcban pedig évtizedek óta szinte már történelmi szerepet játszik. A gyermekbénulás leküzdésére általa alapított kórházak, tudományos intézetek és laboratóriumok az egész világon mintaképül szolgálnak.

Az 1904-ben született Umberto trónörökös, piemonti herceg gyermekkorától közvetlen kapcsolatban áll a nép széles rétegeivel. Mint fiatal fiú

egy nyilvános gimnáziumba járt, a római Mamiani-intézetbe. Ugyanekkor a Collegio Militare-ban részesült katonai nevelésben. Ezután a bolognai egyetemen tanult. Egyébként egész nevelését Bonaldi tengernagy irányította. Szülei kívánsága szerint nagy súlyt fektettek nevelésénél a nyelvek tanulására, úgyhogy a trónörökös ma olaszon kívül folyékonyan beszél franciául, németül és angolul, ezenkívül meglehetősen jól szerbül, spanyolul és oroszul. Nagy művészetpártoló és magának is elsőrangú gyűjteménye van modern festők műveiből. A sport minden ágát üzi, bár szenvedélye a sielés. Jelenleg a délolaszországi és szicíliai hadseregek parancsnoka, ezeknek feladata az olasz partok védelme. A háboru óta egyre jobban ránehezedő kötelességek és gondok észrevehető változást idéztek elő egész lényében. Ma már nem az egykori vidám és gondtalan „principino”, hanem komoly és fegyelmezett parancsnok.

A trónörökös vette feleségül Mária José belga hercegnőt, aki nagyon hamar beilleszkedett új hazája viszonyaiba. A háboru kitörése óta szakadatlanul a sebesültek és betegek ápolásának szenteli magát. A fiatal párnak három bájos gyermeke van.

Az olasz királyi párnak egy fiú és két lány van. Jolanda férje Calvi di Bergola gróf. Mafaldát Fülöp hesseni herceg vette feleségül. A harmadik leány Giovanna hercegnő, 1930. óta III. Boris bolgár király hitvese. A legkisebb Mária hercegnő, aki szülei vel hozzánk is ellátogatott, 1939. januárban ment férjhez Lajos bourbon-pármái herceghez.

Rádió-műsor

SZOMBAT február 27.

2. Légierők fuvózenekara. 3.15 Hanglemezek. 3.55 Felolvasás. 5. Kivánsághangverseny. 8. Hangképek innen onnan. 8.25 Könyvnyű zene. 9. Dr. Palló Imre csevegése. 9.10 Bura Sándor cigányzenekara muzsikál. 10.10 Blaha Márta zongorázik. 10.35 Zenekari művek.

VASÁRNAP február 28.

7.30 Fohász. 8.30 Öszinte beszéd. 9. Görög-katolikus istentisztelet. 10. Egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Evangélikus istentisztelet. 12.15 Levente-műsor. 12.55 Rádiózenekar. 2. Művészlemez. 3.45 Magyar nóták. 5. Peéry Piri csevegése. 6.15 Hangképek a vasárnap sportjáról. 7.05 Tarka-est. 8.20 Felolvasás. 8.35 Melles Béla zenekar. 10.40 Tánczene.

Hadnagy: Hallja, őrmester, hogyan állította itt maga sorba az embereket? a nagyokat mind az első sorba, a kicsiket meg hátrább?

— Bocsánat, hadnagy ur, de ezt már így szoktam meg a civilfoglalkozásomban.
— Hát mi volt maga civilben?
— Jelentem alásan, gyümölcskereskedő.

Biztos jel!

— Miről ismerte fel a detektív a női ruhába öltözött férfit?
— Arról, hogy elment egy divatárakirakat előtt és nem állt meg.

Amig Ön alszik

a DARMOL dolgozik. Éjjeli nyugalomát nem zavarja és mégis estétől reggelre jól és biztosan hat. Fájdalom nélkül hajt. könnyű és teljes ürülést idéz elő. Ezért kellemes hatású hashajtószert a DARMOL.

A MAI NAP

A HOMERSEKLET
reggel 7 órakor 0 délnél + 8 fok volt

Holnap: Vasárnap

Február

28

Kat. Hatvanad vas
Prot. Elemér

— **Konfirmálni akarók figyelmébe!** Felhívják azokat a figyelmébe, akik konfirmáció előkészítésére jelentkeztek, hogy március 1-én, hétfőn délután 4 órára a központi ref. elemi iskola udvarán gyűljenek össze, az előkészítés megbeszélésének és az előkészítés időpontjának meghatározására.

— **A Nemzeti Munkaközpont** értesíti tagjait, hogy a februári cipőigénylőlapok folyó hó 27-én, szombaton délután 6 órakor töltetnek ki. Szervezeti irodánkban munkás gőzfürdőjegyek 1:10 pengőért kaphatók. Elnökség.

— „Gulyás” a mellényzsebben A bécsi élelmészeti kutató intézet vezetőjének, dr. Zimmermannnak, új konzerválási eljárása lehetővé teszi, hogy ebédjét bárki egy kis csomag formájában a zsebében hordhatja. A „gulyáskocka”, amelynek nagysága egy kis szardíniásdobozhoz hasonló, forróvíz hozzáadásával percek alatt eredeti finom gulyáslevesé alakul át és négy felnőtt ebédjéhez elegendő. Egy ilyen gulyáskocka konzerv 400 gram súlyú. Ily módon egy nagyobb gulyáskocka segítségével 100 ember ebédjének percek alatt való elkészítése is lehetővé válik és a gulyáskockát bárki, minden nehézségnélkül papírba csomagolva magánál hordhatja. Az újfajta konzerv a többi hús konzervtől eltérően teljesen vízmentesen, minden nedvesség kivonásával készül, de a hús tápértéke továbbra is megmarad, ugyancsak a vitamintartalom is.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetetlen halottunk **Jámbor Sándorné** szül. Soós Zsuzsanna temetésén megjelentek és részvételükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mond hálás köszönetet a **gyászoló család.**

— **A háború finanszírozásáról** érdekes adatokat közölnek Berlinből. Eszerint az adóbevételek és a háborús kiadások egymáshoz való viszonyában az volt a helyzet, hogy a folyó év első felében a közkiadásoknak csaknem a felét (46 százalékát) az adóbevételekből fedezték. Ezzel szemben Anglia a háborús kiadásoknak csak 35 százalékát fedezi adóbevételekből, az Egyesült Államokban pedig csak 15 százalék eredő adókból, a többi háborús pénzügyi szükségletet ellenben kölcsönök útján teremtik elő.

SPORT

Vasárnap délután pontosan fél 3 órai kezdettel **NSC—BOCSKA** szezonnyitó barátságos mérkőzés lesz. A mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg városzerte és biztosra vehető, hogy nagyszámú közönség nézi végig a két hazai csapat harcát a győzelemért.

Elnapolták az orrharapási bűnügy mára kitűzött tárgyalását

Jelentették, hogy a járásbíró mára pontosan megjelentek, a tárgyalást azonban tüzte ki tárgyalásra Nagy János cipész orrharapási bűnügyét. A tárgyaláson úgy a vádlott, mint Külös Lajos, akinek Nagy itt állapottban leharapta az orra hegyét, mégis hivatalból elnapolták, mert a gyógyulás időtartamáról a bírósághoz nem érkezett meg az orvosi szakvélemény.

Pótkenyérjegyet kézbesített ki a posta a Bethlen-uccába

Tegnap szabályszerű igazolás után egy Bethlen-utcai iparosasszonynak pótkenyérjegyet utalt ki a közellátási hivatal. Az asszony a jegyet kézhez véve távozott a hivatalból. Alig öt perccel később ott újból megjelent s előadta, hogy kenyérjegyet elvesztette. Ugyyszólván a Toldi térig sem ért, mikor ez már bekövetkezett.

— Uj jegyet nem adhatunk. Mi most már nem segíthetünk — mondták neki a közellátási hivatalnál.

És nem így lett. Mégis csak a közel-

látási hivatal segített rajta. Az történt ugyanis, hogy már az esti órákban a postahivatal értesítette a közellátási hivatalt, hogy az egyik levélgyűjtő-szekrényben 35 dekás pótkenyérjegyet találtak a levelek kiszedése közben. Név azon nem volt. A posta azonban mindig kíváncsi a címzettre. A jegyre irt hivatalos számból a közellátási hivatal azonban egy-kettőre megmondhatta, kié lehet a jegy. Így történt aztán, hogy a posta tegnap kikézbesítette a Bethlen-uccába a pótkenyérjegyet.

Kukoricadézsmá helyett sertést lehet beszolgáltatni

A főispánnak, mint közellátási kormánybiztosnak egy rendelete alapján a polgármester tudomására hozza a város közönségének, hogy a közellátásügyi miniszter kivételesen hozzájárult ahhoz, hogy a polgármesteri hivatal dézsmakukorica helyett hizott sertés beszolgáltatását fogadja el. Egy 140—145 kg. élő súlyú sertés ellenében 400, azaz négyszáz kg. kukorica irható a termelő javára.

Egy ma kiadott polgármesteri hirdetmény felhívja mindazokat, akik a kukoricadézsmá beszolgáltatását sertésben óhajtják leróni, hogy jelentkezzenek a közellátási hivatal 4-es számú szobájában. Április hó 5-ig lehet jelentkezni.

Az ellen, aki sertést szolgáltat be kukorica helyett, kihágási eljárást nem indítanak azon a címen, hogy a kukoricát nem szolgáltatatta be.

Holnap megalakul Szalontán az evangélikus egyház

A szalontai evangélikusok megszervezésére holnap megalakítják az itteni evangélikus egyházat. Erről ezt a felhívást böcsátották ki:

Evangélikusok figyelmébe! Folyó hó 28-án, holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet, délután 4 órakor alakuló közgyűlés a református nagyskolában.

Zab- és árpavetőmagot utal ki a városi közellátási hivatal

A főispán egy rendelete alapján városi hirdetmény tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a városi közellátási hivatal tavaszi zab- és árpavetőmag kiutalást eszközöl.

Vetőmag kiutalásban csak azok részesülnek, akiknek vetőmagjuk nem termett meg és akik beszolgáltatási kötelezettségüknek eleget tettek. A vetőmagszükségletet a

gabonalap alapján állapítják meg. Az igényjogosság megállapítását a polgármesteri hivatal eszközli, arról az igénylőnek hatósági bizonyítványt ad, melynek alapján a közellátási hivatal a vetőmag vásárlási engedélyt kiállítja.

A gabonalapon feltüntetett bevetendő területet módosítani nem lehet.

Legelőterületeket ad bérbe a város

Nagyszalonta városa a közlegelő egyes közös legeltetésre nem alkalmas részeinek legeltetési jogát nyilvános árverésen bérbe adja.

A nyilvános árverés ideje 1943 március 5-én délelőtt 10 óra, helye a város gazdasági hivatala.

Kiadásra kerülnek a következő részek:

- 1.) Vimeri dűlőben 8 kat. hold.
- 2.) Bagdi dűlőben 18 kat. hold.
- 3.) A sarkadi töltés mellett 4 kat. hold 460 négyszögöl.

Akik a legeltetési jogot bérbe akarják venni, az árverésen jelenjenek meg.

Egy édesanya üzenete a harctérre

A kívánsághangversenyeken nagyon népszerű lett Füredi Imre orvosköltőnek, Szeleczy Zita által több ízben énekelt: „Ha vissza nem jövök” c. megható dala, melyben egy honvéd dalolta haza üzenetét a messzi csatamezőről. Most a kiváló nótaszerző új dalt írt, melyben egy édesanya üzen a fiának a harctérre, melynek szövege a következő:

Édes fiam, kedves fiam Péter,
Izenek most a rádió át,
Ahány mérföld, ahány kilométer,
Küldök annyi csókot és imát.
Édes fiam, kedves fiam Péter,
Tiszteltetek minden katonát.
Szép hazánkért harcolj vitézséggel,
Ölel, csókol édes jó anyád.

Édes fiam, kedves fiam Péter,
Ne aggódj, mi itthon megvagyunk,
Áll a ház, a kert, az ól, a fészer,
S éjjel-nappal csak rád gondolunk.

Édes fiam, kedves fiam Péter,
Mindannyian védjük a hazát,
Mi itt könnyel, ti meg ott kint vérrel,
Ölel, csókol édes jó anyád.

Édes fiam, kedves fiam Péter,
Az a kislány izeni, hogy vár.
Minden héten megkérdezi kétszer,
Merre van most az orosz határ.
Édes fiam, kedves fiam Péter,
Végezd te csak rendben a csatát,
Térjete meg mind, mind dicsőséggel,
Ölel, csókol édes jó anyád.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem Nagyszalontát és vidéke építető közönségét, hogy budapesti tanulmányutamról hazaérkezve módomban áll legegyszerűbbtől a legmodernebb formában és stílusban épületek

Lakások tervezését és kivitelezését

Vállalok továbbá mindennemű kisebb-nagyobb átalakítási- és javítási munkálatokat. Nedves lakások és pin-cék szárazzá tételét teljes felelősséggel a legolcsóbb árak mellett. Szíves pártfogást kérve, tisztelettel:

Arany Ferenc

képesített kőművesmester és
építési vállalkozó, Nagyszalonta, Dam-
janich-utca 16.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a gimnázium VIII. osztá- lyának műsoros táncdélutánja iránt

Ma délután fél 5 órai kezdettel rendezik az Arany János gimnázium VIII. osztálya műsoros táncdélutánját az intézet tornatermében. Mint ahogy már az előző hirdásunkban beszámoltunk, a műsor nagyon vidám és változatos lesz. Nagyszalonta társadalma máris nagy érdeklődéssel tekint a ballagó ifjúság megmozdulása felé.

A változatos műsor után tánc következik 11 óráig. Szünetekben izletes buffet áll a közönség rendelkezésére. Jegyek felnőtteknek 1 pengős, diákoknak 0.50 pengős árban előadás előtt válthatók.

Nyomatott a kiadótulajdonos
Gaál Sándor könyvnyomdájában
Nagyszalontán, Toldi-tér 15. sz. alatt

Hungária-Mozgóban ma este 7 órakor, vasárnap 3-5 és 7 órakor

A kétezerpengős férfi

A legsikerültebb magyar filmremek. Két nő versengése egy férfiert... Bulla-Simor-Hajmássy-Vaszary-Bilicsi stb. — Uj hiradó. — Jegyelővétel!

Lopott tyukot árulnak a városban

Az utóbbi időben több tyuklopás történt. Legutóbb tegnapra virradóra a Part ucca 47. szám alatt jártak a tyuktolvajok, akik minden bizonnyal zsákmanyukat értékesítik. A rendőrség felhívja a közönséget, minden gyanúesetét azonnal jelentsen a rendőrőrszemekeknél, vagy a kapitányságon.

A Part ucca tyukok közül háromnak a jobb lábán a sarok és a szélső ujj hiányzik. Ha valaki ilyet vásárolt, jelentkezzen, mert különben orgazdasáért bíróság elé kerül.

A Nemzeti Munkaközpont országos titkára holnap Szalontán lesz

Holnap, vasárnap délután fél 5 központ országos titkára Szalontára órai kezdettel a Nemzeti Munkaközpont helyi szervezete táncsal egybe kötött műsoros estet rendez.

Ebből az alkalomból — mint azt ma közlik — Éhling Jenő, a Munka

A műsoros est jegyeit vasárnap délelőtt a Vigadó pénztáránál lehet megváltani.

250.000 adag vitamintápszert osztanak szét a leventék között

A Leventék Országos Parancsnoka az Országos Ifjúsági Orvosi Bizottság véleményezése alapján intézkedett, hogy a leventeintézmény a leventefejűség C-vitamin szükségletét megfelelő módon biztosítsa. Kis dobozban cukrozott por alakjában szintetikus uton előállított C vitamint kapnak a leventék. Egyelőre, mint a Levente Hírközpont jelenti 125.000 levente kap vitamintápszert 2 drb. 100-100 grammos dobozzal, ami két hó napi adagnak felel meg. Egy kis doboz egy hónapi adagot tartalmaz. Minden dobozban egy kis mércét helyeztek el, amellyel az egy napi adagot — három grammot a levente kimérheti magának. A leventék díjtalanul kapják a vitamintápszert. A jobb anyagi helyzetben lévők 1.50 p. ért vásárolhatják meg egy hónapi adagjukat. Ezek a leventék a levente parancsnokok útján

szerkezhetik be vitamintápszert szükségletüket. Gondos kísérletek és megfigyelések előzték meg a leventevitamintápszert elkészítését. A magyar ifjúság egészségvédelme érdekében igen nagy jelentőségű ez a vitaminakció, amelyet rövidesen újabb vitamintápszert adagok kiosztásával fejlesztenek tovább.

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni a nagyszalontai szőlőtermelő gazdákat, hogy a szőlőpermetezéshez bevált

Aluminium Sulfát

nálam a mai naptól kezdve megrendelhető és előjegyezhető. Egyedüli árusító:

Illyés István

kereskedő, Horthy Miklós-ut 37.

Apróhirdetések

Mindenes cselédet azonnali belépésre keresek. Horthy Miklós-ut 16. 3-3

Ügyes varrő. és tanulólányok felvételnek Kartyás nődivatszalonjában, Toldi-tér 15. 2-2

Eladó ruhaszekrény, ágy, 2 szék és asztal. Kölesér-utca 42. üzlet. 2-2

Cselédlány azonnal felvétetik. Pénzes Mussolini-ut 14. 2-2

Eladó Füveskert-ut 42. számú ház. Értékezni ugyanott vasárnap 11-4 óráig. 2-2

Átadó más vállalkozás miatt fűszerüzlet berendezéssel és áruval. Mussolini-ut 34. 2-2

Ügyes kifutófiu azonnalra felvétetik. Mussolini-ut 1. 1-2

Eladó hétméteres 22x24 tölgyfa gerenda. Kölesér-utca 30.

Eladó ágasnak való akácia, feldolgozásra kiadó fűzfa. Hunyadi-utca 28.

Eladó 3000 drb száraz vályog, egy jókarban lévő kerékpár, egy 3 lámpás telepes rádiókészülék. Batthyányi-utca 58.

Eladó tízméteres vályogépület lebontásra és száraz vályog. Honvéd-utca 78.

Eladó Honvéd-utca 69. számú ház. Holnap reggel 8 órakor veteményföldet oszt a Nádasér mellett. Konyár János.

Szikviz kihordáshoz egy kocsis felvétetik. Toldi-utca 18 szám március 1-re. 2-2

Fuvarozást vállal Bagosi Ferenc Dobó-utca 1. 1-0

Eladó egy kerékpár, új gumikkal Toldi-utca 6.

Egy ügyes fiu tanulónak felvétetik. Katona László fogtechnikus.

Eladó Kölesér-utca 17. számú ház. 2-3 szoba, konyha, kamara, kertes

magánház keres bérbe megbízható család, amely a távollevő házigazda helyett a házat gondozná. Cim a kiadóban.

Hölgyek figyelmébe! Női és férfi kalap tisztítását, formálását a legújabb divat szerint vállalom. Kalapok és sapkák raktáron. Özv. Pénzesné Tóti-Honvéd-utca 2. 1-0

Eladó 2 használt 80x120 tokos ablak. Honvéd-utca 57.

Zongorát, szőnyeget, ezüstöt, antik bútort veszek, magas árban. Cim a kiadóban.

Mézmadrag kapható Gólya-utca 5. Gacsó. Eladó takarmányrépa Keszikör-utca 9.

Eladó 1000 darab vályog. Mészáros Károly Vajda-tér 13.

Eladó egy öl gazoszséna Batthyányi-utca 56.

Jókarban lévő gyerek sportkocsit megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Vasárnap délelőtt 10 órától veteményföldet oszt ki Váczi István a Sziget-tónál.

Eladó üvegajtó féllal és verenda-ablak. Jókai-utca 14.